

BIURO SENATU
BIURO PRAC SEKRETARZA

wpłynęło dn. 12.04.06

BDS

nr. 2099 podpis

MINISTER ZDROWIA

Warszawa, 2006-04-12

MZ-PZ-R-070-2652-1/MS/06

SEKRETARIA

Biuro Prac Sekretarza

Wpłynęło dn. 13.04.06

nr. 2433 podpis. lp

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Janusz Paweł Kowalik

W odpowiedzi na oświadczenie Pani Senator Krystyny Bochenek przesłane przy piśmie znak: BPS/DSK-043-175/06 z dnia 23 marca br., uprzejmie informuję, iż prace nad projektem nowej ustawy o ratownictwie medycznym wciąż trwają. Obecnie do Ministerstwa Zdrowia napływają opinie do projektu w ramach uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Na dzień 19 kwietnia br. zaplanowano konferencję uzgodnieniową.

Projekt ustawy – w obecnym brzmieniu - stanowi, że w skład zespołów ratownictwa medycznego powinny wchodzić co najmniej trzy osoby, w tym co najmniej dwóch ratowników medycznych. Zapis taki nie wyklucza, że poza ratownikami medycznymi w karetkach będą jeździć także pielęgniarki i lekarze. Decyzja w tej sprawie należy do dysponentów jednostek – czyli dyrektorów stacji pogotowia ratunkowego oraz innych zakładów opieki zdrowotnej dysponujących zespołami ratowniczymi.

Odnosząc się do przygotowania pielęgniarek do samodzielnego wykonywania czynności ratunkowych w zespołach, uprzejmie informuję, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 maja 2005r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia standardów nauczania dla poszczególnych kierunków studiów i poziomów kształcenia* (Dz. U. Nr 98, poz. 824) standard nauczania dla kierunku studiów pielęgniarstwo obejmuje przedmiot ratownictwo medyczne. W ramach tego przedmiotu student opanowuje treści programowe dotyczące m.in.:

- zadań pielęgniarki w jednostkach ratownictwa medycznego (szpitalny oddział ratunkowy, zespoły ratownictwa medycznego),
- zakresu medycznych działań ratowniczych podejmowanych przez pielęgniarki w systemie,
- stanów zagrożenia życia – interwencje będące w zakresie kompetencji pielęgniarskich,
- organizowania akcji ratunkowej,
- oceny stanu życia i zdrowia w miejscu katastrof, segregacji chorych, przygotowania poszkodowanych do transportu, współpracy z jednostkami ratownictwa medycznego.

Pielęgniarka ma możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego poprzez ukończenie kursu kwalifikacyjnego lub specjalizacji w omawianej dziedzinie. Kształcenie podyplomowe pielęgniarki prowadzone jest zgodnie z założeniami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2003r. w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 197, poz. 1923).

Program kursu kwalifikacyjnego dla pielęgniarek w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego obejmuje około 493 godzin (w tym 280 godzin kształcenia praktycznego). W trakcie kursu pielęgniarka nabywa umiejętności dotyczące m.in.:

- etapów postępowania z poszkodowanymi, ofiarami nagłych zdarzeń oraz zasadami segregacji rannych,
- zasad transportu pacjentów w stanie zagrożenia życia,
- rozpoznawania stanów zagrożenia życia i zdrowia pacjenta,
- postępowania zgodnie z wytycznymi i procedurami w stanach zagrożenia życia i zdrowia,
- wykonywania przyrządowego i bezprzyrządowego zabiegów oraz działań ratunkowych,
- dokonywania oceny wydolności oddechowo-kръżeniowej pacjenta,
- oceniania stanu świadomości pacjenta,
- dokonywania wstępnej oceny ciężkości urazów,
- monitorowania stanu pacjenta,
- modyfikowania działań ratunkowych i pielęgnacyjnych zależnie od stanu pacjenta i uwarunkowań zewnętrznych,
- uczestniczenia w diagnostyce stosowanej w jednostkach ratownictwa medycznego,
- dokonywania interpretacji wyników badań diagnostycznych, świadczących o zagrożeniu życia i zdrowia pacjenta,
- przygotowywania pacjenta do konsultacji i badań specjalistycznych, zapewnienia opieki w trakcie i po badaniach,

- uczestniczenia w anestezji, analgezji i sedacji stosowanej w stanach zagrożenia życia i zdrowia,
- przygotowywania pacjenta w stanie zagrożenia życia i zdrowia do znieczulenia oraz zabiegu operacyjnego,
- uczestniczenia w prowadzeniu farmakoterapii stanów zagrożenia życia i zdrowia,
- stosowania leków i płynów infuzyjnych zgodnie z zasadami ich przygotowania i podawania,
- sprawowania opieki nad pacjentem w stanie zagrożenia życia i zdrowia, zgodnie z ustalonym planem opieki,
- dokonywania oceny opieki realizowanej nad pacjentem w stanie zagrożenia życia i zdrowia,
- opanowywania reakcji tłumu w nagłych zdarzeniach jednostkowych i masowych,
- komunikowania się z osobami poszkodowanymi,
- udzielania wsparcia emocjonalnego ofiarom nagłych zdarzeń i rodzinom/ bliskim poszkodowanych,
- przeciwdziałania psychotraumie w nagłych zdarzeniach jednostkowych i masowych.

Szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego obejmuje 1111 godzin, w tym 548 godzin przeznaczonych jest na szkolenie praktyczne, które prowadzone jest między innymi w szpitalnych oddziałach ratunkowych i zespołach ratownictwa medycznego. W trakcie szkolenia, które zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia dnia 29 października 2003r. w *sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych* (Dz. U. Nr 197, poz. 1923) trwa od 18 do 24 miesięcy pielęgniarka nabywa umiejętności niezbędne w pracy w jednostkach systemu ratownictwa medycznego.

Można więc stwierdzić, iż dopiero kształcenie podyplomowe w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego przygotowuje właściwie pielęgniarzkę do uczestniczenia w podejmowaniu medycznych działań ratowniczych, jako pełnoprawnego członka zespołu ratownictwa medycznego oraz szpitalnego oddziału ratunkowego. Jednak jak wynika z cytowanego programu kursu specjalizacyjnego nawet pielęgniarka ratunkowa – w przeciwieństwie do ratownika medycznego – nie może samodzielnie podawać leków w stanach zagrożenia zdrowia lub życia.

Z kolei ratownik medyczny już na etapie kształcenia przeddyplomowego przygotowany jest do samodzielnego ratowania osób w stanie zagrożenia zdrowia lub życia. Kształcenie ratowników medycznych prowadzone w szkołach policealnych opiera się na rozporządzeniu

Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 stycznia 2005 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach: asystentka stomatologiczna, dietetyk, higienistka stomatologiczna, opiekunka dziecięca, ortoptystka, protetyk słuchu, ratownik medyczny, technik dentystyczny, technik elektroniki medycznej, technik elektroradiolog, technik farmaceutyczny, technik masażysta, technik ortopeda i terapeuta zajęciowy (Dz. U. Nr 26, poz. 217).

Z uwagi na to, iż wiele zawodów medycznych nie posiada odrębnych regulacji ustawowych, osoby wykonujące nie uregulowane na dzień dzisiejszy zawody, wykonują je zgodnie z umiejętnościami zawodowymi, uzyskanymi w toku kształcenia. Zakres uprawnień zawodowych po ukończeniu szkoły policealnej jest pod względem merytorycznym równorzędny zakresowi uprawnień zawodowych ratownika medycznego, który ukończył 3-letnie wyższe studia zawodowe tej specjalności. Natomiast ratownik medyczny z tytułem licencjata posiada dodatkowo uprawnienia wynikające z ukończonych studiów wyższych. Zgodnie z „Klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy” zawartą w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) zawód ratownika medycznego zalicza się do grupy specjalistów ochrony zdrowia (absolwent wyższej szkoły zawodowej) lub do grupy średniego personelu ochrony zdrowia (absolwent szkoły policealnej).

W podsumowaniu należy więc stwierdzić, iż dyplomowani ratownicy medyczni posiadają uprawnienia do samodzielnego wykonywania czynności ratunkowych, natomiast pielęgniarki uzyskują takie uprawnienia dopiero w wyniku ukończonego kursu lub specjalizacji (z wyłączeniem samodzielnego zlecenia i podawania leków).

Biorąc jednak pod uwagę, że omawiany zapis w projekcie ustawy o ratownictwie medycznym spotkał się z licznymi uwagami, Ministerstwo Zdrowia planuje jego zmianę w ten sposób, aby dopuścić dwa rodzaje zespołów: podstawowe – złożone z ratowników medycznych oraz specjalistyczne – złożone m. in. z lekarzy. W obu typach zespołów będą mogły być obecne także pielęgniarki.

L. Myrcem Mac...

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Pinkas